

אלגברה לינארית 2 (88-113-01/04/07) בחינת סיום (מועד א')

מרצים: פרופ' צ. ארד, ד"ר ר. עדין, פרופ' ש. פייגלשטוק

משך הבחינה: שעתיים (120 דקות).
אסור להשתמש בכל חומר עזר, פרט למחשב-כיס פשוט.
שימו לב: לאחת השאלות יש גירסא המיועדת לתלמידי פרופ' פייגלשטוק בלבד, וגירסא אחרת המיועדת לתלמידי פרופ' ארד וד"ר עדין בלבד.
בשאלה מס' 1 יש לרשום הוכחה מפורטת ומדויקת במחברת הבחינה. על יתר השאלות יש לענות ע"י סימון התשובה הנכונה בשאלון עצמו; ניתן להשתמש לטייטה במחברת הבחינה (אך לא בעמודים שבהם נפתרה שאלה מס' 1).
תשובה מלאה על שאלה מס' 1 מזכה ב-20 נקודות. תשובה נכונה על כל שאלה אחרת מזכה ב-8 נקודות.
בסיום הבחינה - נא למסור את השאלון ואת מחברת הבחינה.

מהצלחה!

הערה: הסימונים הבאים (בקבוצות הרצאה שונות) שקולים זה לזה:

$$\text{span} = \text{Sp}$$

$$\mathbf{F}^{n \times n} = \mathbf{F}_{n,n} = M_n(\mathbf{F})$$

$$(T^* = T) \equiv \text{צמודה לעצמה} \quad T \equiv \text{הרמיטית}$$

1. יהיו V, W מרחבים וקטוריים מממד סופי מעל שדה \mathbf{F} , ותהי $T: V \rightarrow W$ העתקה לינארית. הוכח:

$$\dim(\ker T) + \dim(\text{im } T) = \dim V$$

2. יהי $V := \mathbf{R}_2[x]$ מרחב הפולינומים ממעלה 2 לכל היותר, עם מקדמים ממשיים. כידוע, V הוא מרחב מכפלה פנימית מעל \mathbf{R} , כאשר המכפלה הפנימית מוגדרת על-ידי

$$\langle p(x), q(x) \rangle := \int_{-1}^1 p(x)q(x)dx \quad (\forall p(x), q(x) \in V)$$

יהי W^\perp המשלים הניצב לתת-המרחב $W := \text{span}\{1, x\}$. מצא בסיס עבור W^\perp :

$$B = \underline{\hspace{15em}}$$

3. נתון כי \vec{v}_1, \vec{v}_2 הם וקטורים במרחב מכפלה פנימית מעל \mathbf{R} המקיימים:

$$\|\vec{v}_1\| = \|\vec{v}_2\| = 2, \quad \langle \vec{v}_1, \vec{v}_2 \rangle = 1$$

חשב:

$$\|\vec{v}_1 - 2\vec{v}_2\| = \underline{\hspace{15em}}$$

4. תהי $T: \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^3$ מוגדרת על-ידי

$$T(x, y, z) := (x + z, x + y + z, x - y + z) \quad (\forall x, y, z \in \mathbf{R})$$

אזי:

- א. אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה.
 ב. הפולינום האופייני של T אינו מתפרק לגורמים לינאריים מעל \mathbf{R} .
 ג. T הפיכה.
 ד. T ניתנת להצגה (בבסיס מתאים של \mathbf{R}^3) על-ידי מטריצה אלכסונית.

5. (גירסא לתלמידי צ. ארד ור. עדין בלבד) תהי $A \in \mathbf{F}^{n \times n}$ מטריצה ריבועית מעל שדה \mathbf{F} . אזי:

- א. תמיד $\text{adj}(\text{adj}(A)) = A$.
 ב. אם A הפיכה אז גם $\text{adj}(A)$ הפיכה.
 ג. קיימת A הפיכה כך שמתקיים: $\det(\text{adj}(A)) \neq \det(A)^{n-1}$.
 ד. אם A לא הפיכה אז $\text{adj}(A) = 0$.

(גירסא לתלמידי ש. פייגלשטוק בלבד) יהי

$$B := \{\vec{v}_1 = (1, 1, 0), \vec{v}_2 = (0, 1, 1), \vec{v}_3 = (1, 0, 1)\}$$

בסיס עבור \mathbf{R}^3 . הבסיס של $(\mathbf{R}^3)^*$ הדואלי ל- B הוא:

$$B^* = \underline{\hspace{15em}}$$

6. תהי $M = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \in \mathbf{R}^{2 \times 2}$, ותהי $T: \mathbf{R}^{2 \times 2} \rightarrow \mathbf{R}^{2 \times 2}$ מוגדרת על-ידי:

$$T(X) := MX - XM \quad (\forall X \in \mathbf{R}^{2 \times 2})$$

אזי:

- א. $\dim(\ker(T)) = \dim(\text{im}(T))$.
 ב. המטריצה A המייצגת את T ביחס לבסיס הסדור הסטנדרטי של $\mathbf{R}^{2 \times 2}$ מקיימת:
 $\text{rank}(A) = 3$.
 ג. אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה.
 ד. המטריצה המייצגת את T ביחס לבסיס הסדור הסטנדרטי של $\mathbf{R}^{2 \times 2}$ היא הפיכה.

7. יהי V מרחב וקטורי מעל שדה \mathbf{F} , ותהי $T: V \rightarrow V$ העתקה לינארית. אזי:

- א. אם $\ker(T) \subseteq \text{im}(T)$ אז $T^2 = 0$.
 ב. אם $\text{im}(T) \subseteq \ker(T)$ אז $T^2 = 0$.
 ג. $\text{im}(T) \subseteq \text{im}(T^2)$.
 ד. אף אחת מהתשובות האחרות אינה בהכרח נכונה.

8. יהי V מרחב מכפלה פנימית מעל \mathbf{R} , ותהינה $S, T: V \rightarrow V$ העתקות לינאריות. נתון: S היא הפיכה, T היא אורתוגונלית. אזי:

- א. $T^{-1}SS^*T$ היא הרמיטית (צמודה לעצמה).
 ב. אף אחת מהתשובות האחרות אינה בהכרח נכונה.
 ג. ST היא אורתוגונלית.
 ד. STS^* היא אורתוגונלית.

9. תהי $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & a \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \in \mathbf{F}^{3 \times 3}$, כאשר \mathbf{F} שדה כלשהו. אזי:

- א. אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה.
 ב. A ניתנת ללכסון מעל \mathbf{F} , לכל שדה \mathbf{F} , ולכל $a \in \mathbf{F}$.
 ג. A ניתנת ללכסון מעל \mathbf{C} לכל $a \in \mathbf{C}$, אבל קיים $a \in \mathbf{R}$ כך ש- A אינה ניתנת ללכסון מעל \mathbf{R} .
 ד. הפולינום $x^2 - 3x + 2$ מאפס את המטריצה A , לכל שדה \mathbf{F} ולכל $a \in \mathbf{F}$.

10. יהי $W := \text{span} \{(i, 0, 1), (0, i, 2)\}$ תת-מרחב של \mathbf{C}^3 , עם המכפלה הפנימית הסטנדרטית:
 $\langle (v_1, v_2, v_3), (w_1, w_2, w_3) \rangle := v_1 \bar{w}_1 + v_2 \bar{w}_2 + v_3 \bar{w}_3$

מצא בסיס אורתונורמלי E עבור W (בדוק את תשובתך!)

$E =$ _____

11. תהי

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 5 \end{pmatrix} \in \mathbf{R}^{4 \times 4}$$

$V_\lambda \subseteq \mathbf{R}^4$ יסמן את מרחב הוקטורים העצמיים המתאימים לערך העצמי λ של A . אזי:

- א. $\dim(V_2) + \dim(V_5) = 3$.
 ב. אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה.
 ג. $\dim(V_2) = 3$.
 ד. $V_2 \oplus V_5 = \mathbf{R}^4$.